

פתח לאמהות

החוק הן בהסדרת נשואין וגיטין מכיר בזכותם הכלכלית של בתי־הדין הרבניים לפסוק בעניני אישות של אורחי ישראל הי יהודיים. השבוע התפרסמה בקובץ פסקי הדין של בתי־המשפט העליון החלטה עקי רונת, המצמצמת במידה ניכרת את סמכויות בתי־הדין הרבניים.

שלושת השופטים שישבו בדין, דויד גויי טין, צבי ברנזון ומשה לנדוי קבעו, כי זכותו של בית־הדין הרבני לפסוק בגורלם של ילדי זוג מגורש, מוגבלת ליום מתן הגט עצמו. את הבעיה עוררה אשה גרושה, שנכנסה למסדרו של עורך־הדין מאיר דינאי, בבקשת עזרה. "בעלי רוצה לקחת ממני את בני בן השש", סיפרה לו; "הוא הגיש בקשה לבית־הדין הרבני".

דינאי ידע כי בית־הדין הרבני יחליט, כמעט ללא ספק, עליפי ההלכה העברית הקובעת: "רמיא אב על בניו". כלומר: אזרי גיל שש ישנה לאב זכות־בכורה ל: חינוך בנו. במקרה זה היה עוד פחות ספק ביחס לתוצאת התייעה כי האב רצה להבנים את בנו לבית־הספר דתי, דבר שהיה מאד מוצא חן רבני רבני.

השופטים הסכימו. בבית־המשפט ה: עליון טען עורך־הדין דינאי כי אמנם העניק החוק סמכות לבית־הדין הרבני לערוך גיטין אולם סמכות זו אינה יכולה לחול על גורל בניהם של הוגג הגרושי, שנים כה רבות אחרי ביצוע הגט. "בעת מתו היט החלט כי עד גיל שש יהיה הבן אצל אמי", טען הפרקליט. "בדבר החלטה חדשה הייב האב לפיות לבית־המשפט המחוזי האזרחי, לפי הסדר הרגיל. על כן, אין לבית־הדין הרבני כל סמכות לרוו בגורל הילד".

השופטים סברו כדנאי. החלטתם פתחה פתח בפני אלפי אמהות גרושות לדרוש את ביטול פסקי־הדין הרבניים, המיידיים איתן למייר את ילדיהן לבעלי־הילד־לשערה. אם פסקי־דין אלה ניתנו במועד מאוחר יותר מיום מתו הגט עצמו.

עסקי המפלגה הדתיות הבטיחו כי פתח זה לא יישאר פתוח זמן רב. "אנחנו וחכע תיקון מידי בחוק". הכייו אחד מהם. "ואין שום ספק שנקבל אותו".

דרכי אדם

דון קישוט בין המחנות

קלמן גלברד הגיע לארץ־ישראל ימקרה, וכמעט במקרה נשאר בה. הצעיר הממושקף, קומוניסט פעיל בעיר מולדתו בלונסק, נכר נס לבית־הס היר לעלים כה כרבות, עד ששהיתו במקום נמאה על אשתו ועל ה: שלטונות הפולניים גם יחד. אחרי, השחר חזרת היפה, שיתחררה את בעלה פעם אחרי פעם, בעזרת כספי אביה. לבסוף החליטה שיום דבר מלבד שינוי קיצוני באקלים לא ירפא את בעלה מטייתו לסכן את עצמו למען האידיאלים בהם האמין.

הזוג גלברד, יחד עם התינוקת שהותה בתם היחידה, הגיע לארץ באשרת תיירים. כשנכתימה שקיפת האשרה, הועמטה המש' פחה ללא גינוני טכע על אינה שנועדה להוביל חזרה לפולין. רק התערבות הרב הראשי, שזכר לטובה את תרומתיו של החותן העשיר לקרנות הציוניות מ:עה את הגירוש דקות מעטות לפני הפלגת האונייה.

הסיוון הנצחי. גלברד נשאר בארץ, התחיל בה מיד במקום להפטיק בפלונסק. הוא הצטרף למפלגה הקומוניסטית ההשאת (פ. ק. פ.) ונבחר במהרה לחבר הועד ה: מרכזי שלה.

האיש העדין, שחי בצנע, ושמיסירותו ל: עניני הפועלים היתה כה פשוטה וטבעית, התחבב על פועלים רבים. הם הכירוהו כראש הסיעה הפרולטרית בהסתדרות, ששימשה מכתה לפ. ק. פ., עד שזו יצאה מן המחתרה עם התקפת הנאצים על ברית־המ:ציות ו: הקמת ברית צירציל־סטאלין. החום האיש והכנות הכוללת של האיש השכיחו בלב רבים את השקפתיו הקיצוניות, שלא היו פופולריות ג: אז.

באותם הימים הכיר "קלמן" את בתי הכוהר בישראל כמעט באותה יסודיות ש: הכיר את חבריהם בפולין. בניגוד לסייוון נגד הפורשים, שהיה חזי־פעמי ודרמתי, היה הסייוון נגד הקומוניסטים שקט ומתמיד, נמי שך דור שלם. מדי פעם נאסר גלברד בידי קציני־הבולשת היהודיים, נכלא לכמה ימים, עונה ושחזרו. באחת הפעמים האלה עשה קצין משטרה יהודי, המשרת עדיין במשטרת (תמשך בעמוד 12)

שניים יצאו לבלות לילה עליז בחיפה וכשהגיע הזמן לשלם רצח בשלוש

ריה כוידרת פילחה את חשכת הלילה הקר של יום ראשון בשבוע שעבר. צחחה חדה שבאה בעקבותיה, אורות נולקים ו: צפירות הסירנות של המשטרה ומגדוד: אדום השלימו את התמונה. במרכזית הס: לפונים של מטה המחוז הדיע השוטור התורן למפקדו, ראש הענף הפלילי: "רצח בוצע לפני כמה זקות ליד בנין הדואר." אותה שעה כבר היה החשוד־ברצח כלאו בתוך תא־המעצר של בנין מטה המחוז. במגוון הבית לגם השיטר פיליפ אב: רמוביץ' ספל קפה, סיפר לחבריו על רגעי החרדה, שעברו עליו מן הרגע בו נשמעה היריה ועד למעצרו של החשוד: "הייתי בשמירה במגרש־החניה של בנין מטה ה: מחוז. כששמעתי את היריה רצתי ל"יחן המקום ממנו נשמעה. על מדרגות הבית עמד בחור צעיר, ובידו אקדת. הוא איים עלי בכלי וצעק: אל תזוזי! בידי היה סטן שנמסר לי לשמירה. הפניתי איתו כלפי מעלה ויריתי צרור באוירי. מד התאספו שיטרים מכל חלקי הבנין — רבים מהם עם נשק ביד. הצעיר זרק את האקדת והרים את ידיו."

האשה

מרים חסיין רוואן, כפי שצולמה לפני שנתים ו: חצי, מיד לאחר ששוחררה מבית־הסוהר ב: עזון עדות־שקר. התמונה נמצאה בארכיונה של אחת מחנויות הצילום שכעיר התחתית.

העיר התחתית החליטו השניים לרדת לאחד מבתי הוונות הרבים, הפזורים בחוף שמן. "נמצאת שם מרים מאום־אל־פחם", ציין יוסוף. "אני מכיר אותה", השיב מחמוד, "כבר פגשתי אותה שם".

התחנה הראשונה בחוף שמן היתה מאורת החשיש של אהרון יהוני. לשמחתם של השניים, פגשו מיד את מרים. המשאומתן היה קצר מאד: מרים לקחה את שני לקרי חותיה אל אחד הצריפים הריקים שבסביבה. מוחמד נשאר בחוף ויוסף נכנס עם מרים פנימה. כעבור חמש דקות יצאו יוסוף ו: מרים החוצה. הפרוצה דרשה את התשלום — שלוש לירות — מיד, עוד לפני שמחמד יכנס אתה לצריף. יוסוף סירב לשלם.

לקול הרעש וצעקות הריב, יצא אליהו בכר מהמאורה. השניים הבינו מיד שהגבר המטורזן הוא שומרה של מרים. הצעקות הפכו כמעט לתגרות־ידים. ואז הצליח מוענה לחלץ את עצמו בתחבולה בדוקה: "למה לנו לריב?" שאל ברוך, "לך לשתות קמת בעיר ונשתחה על המחיר."

בכר היה המום מתערובת החאשיש ששאף במאורה. הצעתו של יוסוף, לשתות על חש: בנוו, קסמה לו מאד. בכר קרא לשניים מ:

בחוץ, ליד בנין הדואר, הבזיק צלם ה: משטרה במצלמותיו. אחות מגדוד:אדום פרשה סדין על גופת המת. רופא קבע את המות, חתם על דו"ח הבריקה. בלשים שנקראו לזהות את ההרוג עשו זאת במבט ראשון: "זהו אליהו בכר מחוף שמן. רועה זונות".

לפי הוראה מיוחדת יצאו הניידות לכל חלקי העיר התחתית. בסריקה קפדנית עברו את כל בתי המרות, המחששות וחזרי ה: פרוצות, אספו את כל הטיפוסים החשודים שנמצאו שם. במטה גיגש קצין האיזור לחקור את החשוד, יוסוף מיעה, תושב אום־אל־פחם שבמשולש. "ספר על כל מה שקרה הלילה", ביקש ממנו.

מודיע בא העירה

וסוף מחמוד מוענה הגיע לחיפה לפנות ערב. החבור הצעיר (24), ה: לבוש אירופי, חיפש מקום לבלות בו את הערב. ברחוב המלכים פגש את חברו מוחמד שרים, פועל בן 22, תישב עכו. גב מוחמד בא לחיפה לבלות. השניים החליטו לעשות זאת בצחחה.

מוענה לא היה זור בעיר הגדולה. כבר מצעירותו עבד במשקי היהודים ב: חדרה ובכרוון־יעקב, הוזמן משם לעיתים קרובות לחיפה. בזמן האחרון הוא עבד בשירות המשטרה, שימש מודיע הקיבוע של הקצין ספרן. קת"ם משטרת עפלה. ב: המלצתו של ספרן זכה יוסוף ברשיון ל: אקדת. אותו היה מחויק בקביעות בכיסו. אחרי ארוחת ערב דשנה באחת ממסעדות

חבריו, יוצא־תורניה כמוהו, ביקש מהם להצטרף למסיבת ה"סולחה" שתיערך האחד הבאים בעיר, על חשבונו של מוענה. הם נענו ברצון. מרים נשארה במקום. היא היתה רגילה כבר למריכות סביב התשלום עבור שירותיה, השאירה את סיום המשאומתן בידיה של בכר מעבדה. מוחמד נשאר אתה.

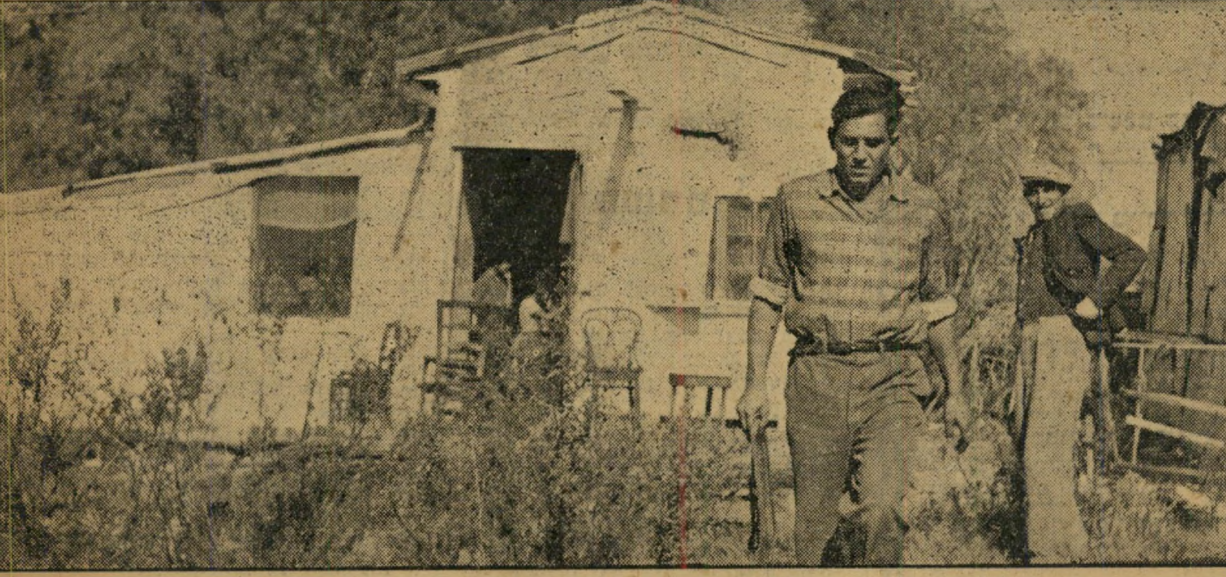
רצח בבית קפה

א היתה זו הפעם הראשונה בה הס: תכנו לקחותיה של מרים במריבה ש: נכתימה בשפיכות־דמים. מרים חסיין רוואן הגיעה לחיפה מאום־אל־פחם מולדתה לפני שנה.

המשפחה השכולה

מסורת העדה התורכית סאלית נמנית מספחת בכר.

בית הנרצח הוא בעתה של מרים רוואן, יוצא מבית בכר, לשם בא כדי לנחם את ברוך כהן, אחיו של רפאל, שנרצח בעת קסטת־דמים באחת ממסבאות חוף שמן, נט הוא בעתה של מרים רוואן, יוצא מבית בכר, לשם בא כדי לנחם את